

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

93. An virgines, quando sponte primo fornicantur, teneantur in confessione istam circumstantiam explicare? Et an peccatum virginis, si sponte conseniant, sive sit, sive non sit sub cura tutorum aut ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

landum illam. Sic ille, sed hoc additum non approbat Caffrus Paluus *tom. 1. tract. 2. de peccatis disp. 3. punct. 3. n. 4. & 5.*

3. Verum difficultas est in casu proposito, quam pertractatam non facile apud plures inuenies, & est nimis curiosa, nam prima facie videtur affirmatiue respondendum: quia tactus præcedentes, & ipsa copulam habuerunt malitiam contra votum, tactus vero sequentes cum iam supponant virginitatem sublatam, atque adeo votum cessasse, non habent eam malitiam: ergo non sunt idem peccatum cum præcedenti copula, & tactibus præcedentibus illam, & ad illam ordinatis, & habentibus eam malitiam: quia quæ non sunt eiusdem rationis specifica, nec physica, nec moralis, non videntur posse coalescere in actum indiuiduum vnus speciei moralis: ergo tanquam alterius speciei debent seorsim peccantes confiteri, quæ difficultas habet locum siue ordinentur ad nouam copulam ob pollutionem, siue non, sed sola intendatur duratio voluptatis susceptæ; de qua diximus; siue enim vno, siue alio modo fiant, carent iam malitia contra votum, & in hoc differunt specie à præcedentibus, & copula, quæ eam habuerunt malitiam. Hæc ipsa difficultas haberet locum in casu, quo quis accederet ad coniugatam, & interim dum durat in eo peccato, maritus moreretur illius fœminæ: tactus enim, & turpitudine sequens iam incipit carere malitia adulterij: atque adeo in eo casu non videntur posse esse vniuum indiuiduum peccatum propter eandem rationem. Idem quoque habet locum in opinione satis communi, & D. Thomæ, quod copula cum virgine, etiam contentiente habeat malitiam stupri; qui enim copulam habuit cum illa, & adhuc perieuerat in subsequens tactibus continuatis, non videtur contrahere malitiam stupri: atque adeo non esse eundem actum cum præcedenti copula, & tactibus ob eandem rationem.

4. His tamen non obstantibus puto supradicta osculam, & tactum non debere explicari in confessione, quia suppositio quod in materia luxuriæ tactus sequentes; componant vnum actum cum præcedentibus, & copulam, etiam si ille actus vnus habens plures partes quod ad aliquas partes careat illa malitia voti, adulterij, aut stupri, si quo ad alias talis malitia reperitur, non obstat, quo minus absolute dicatur ille actus stupri, adulterij, aut sacrilegij, & partes posteriores, in quibus illa circumstantia non reperiebatur non possunt per se constituere aliud indiuiduum peccatum in specie simplicis fornicationis, quia constituunt propter vnitatem moralem cum præcedentibus vnum indiuiduum, & malitia speciei simplicis fornicationis est illa, quæ reperitur in actu, in quo aliæ inordinationes non reperiuntur, sed sola ratio copulæ naturalis: alioquin non esset simplex fornicatio; Cùm ergo actus ille, qui est vnus moraliter habeat absolute alias inordinationes, non censetur propter eam carentiam malitiæ contra votum, quam solum habet in aliqua parte illius, simplex fornicatio, sed etiam adulterium, vel stuprum, vel voti castitatis, seu virginitatis violatio, quæ malitia absolute, & simpliciter in eo reperitur: atque adeo sufficit dicere se commississe tale stuprum, adulterium, aut copulam cum habente votum nulla facta distinctione, aut separatione, aut mentione tactuum sequentium, tanquam distincti peccati. Et ne in aliena vinea arare videat, hanc lententiam tenet, & omnia superius docet doctissimus Dicastillus *de Sacram. tom. 2. tract. 8. disp. 9. dub. 8. q. 2. num. 461.* cui ego libenter adhæreo.

Super con- 5. Nota hic obiter contra Suarez, & Nauarrum,

delectationem de copula habitam immediate post illam, nouam malitiam non addere, neque in confessione esse necessariò explicandam, quod approbat Lugo *disp. 16. de pœnit. sect. 14.* Ratio huius esse potest, quia talis delectatio tantum est permanentia quædam moraliter continuata cum actu, quo homo voluit habere copulam, & cum delectatione quam ex illa sumpsit. Ita tenet me citato Leander *qu. 9. & Oniedo n. 61.* Itaque dicendum est, delectationem, aut gaudium de fornicatione habita, quæ statim post copulam habetur, non esse in confessione explicandam, quia reuera vnum facit peccatum moraliter cum copula præcedenti: nec affert malitiam diuersam in specie: cum in ipso etiam actus copulæ fuerit delectatio de illa præfenti, quæ nullo modo differt in specie à delectatione, quæ sequitur statim post copulam, de illa præterita, & ita etiam tenet Cardinalis Lugo *de pœnit. disput. 16. num. 555.*

RESOL. XCII.

An vir, qui prima vice virginitatem amisit, teneatur hanc sui scilicet circumstantiam in confessione aperire? Ex part. 1. tr. 7. Ref. 10.

§. 1. Aliqui, vt notat Nugno *in addit. ad 2. part. tom. 2. q. 9. art. 2. dub. 3. conclus. 5.* affirmatiue respondent: quia etiam vir in illo actu amittit quandam integritatem naturalem, & formaliter amittit ipsam virginitatem, hoc est, virtutem virginitatis, & specialem quandam gloriam, quæ appellatur laureola virginitatis; quæ omnia amittit irreparabiliter in æternum. Hæc autem videtur maximum nocuumentum super omnia nocuumenta temporalia. Ergo tenetur vir talem circumstantiam in confessione explicare.

2. Sed contrariam sententiam, veram esse iudico cum Llamas *in sum. part. 3. cap. 8. §. 17.* Azocio *part. 3. lib. 3. cap. 11. quest. 2.* Fillucio *tom. 1. tract. 39. cap. 5. num. 71.* Henriquez *lib. 2. de Pœnit. cap. 8. num. 2.* Suarez *in 3. part. disput. 22. sect. 4. in circumstantiis.* Quid, Nugno *vbi sup.* & cum aliis communiter. Neque obstat argumentum in contrarium, nam, si verum esset, probaret etiam, primum peccatum commissum à susceptione Baptismi, plurimum augeri à circumstantia innocentie baptismalis per idem amittit; & idem explicandum esset in confessione: quod nullus docuit. Videatur Caietanus *in 2. 2. q. 154. art. 6.* Sed difficultas consistit, an idem dicendum de virgine, idem quæritur.

RESOL. XCIII.

An virgines, quando sponte primo fornicantur, teneantur in confessione istam circumstantiam explicare?

Et an peccatum virginis, si sponte consentiat, sine scilicet, siue non sit sub cura tutorum, aut parentum, non sit peccatum stupri, sed simplicis fornicationis; & ideo ista circumstantia non sit in confessione aperienda?

Ex quod inferitur, & recte, quod virgo, qua morose delectatur circa aliquem, non tenetur in confessione aperire circumstantiam virginitatis, & dicere se, cum esset virgo, delectationem de iuvene suscepisse, etiam si virgo se polluat cogitando super illum.

Secundo inferitur iuueni, qui morose delectatur de virgine sine tamen voluntate inferendi ei violentiam, sufficere, si dicat in confessione, se delectationem habuisse, circa fœminam solutam.

Idem dicendum est, si cum virgine copulam habuerit,

nam si sponte consentit, sufficit dicere, se toties copulam habuisse, cum femina soluta.

Et notatur non esse explicandam sodomiam commissam fuisse cum virgine, sed sufficere si dicatur in confessione commissam fuisse cum femina.

Et tamenque aduertitur, sui esse stuprantem feminam per vim fateri se commississe simplicem fornicationem per violentiam.

Et tandem cursum docetur, quod quando virgo sola polluitur, non tenetur exprimere circumstantiam virginitatis. Ex part. 1. tr. 7. Ref. 11.

§. 1. Affirmatiue respondent Doctores, quos citant, & sequuntur Fagundez de Precept. Eccles. tr. 2. lib. 4. c. 3. n. 13. & Bonacina de matr. q. 4. punct. 17. n. 2. Villalobos in sum. 10. 1. tr. 9. dub. 36. n. 15. Azorius p. 3. lib. 3. cap. 11. q. 4. & 5. Filliuc. tom. 2. tr. 30. c. 3. num. 66. & 72. Sylvius in addit. ad 3. part. quest. 9. art. 2. dub. 2. concl. 3. Quibus adde Nugnum in addit. ad 3. part. tom. 2. q. 9. art. 2. dub. 3. concl. 6. & Petrum Fay in addit. ad 3. part. q. 9. art. 2. disp. 8. concl. 1. quia circumstantia virginitatis mutat speciem, & est peccatum stupri; vel saltem est circumstantia aggrauans, maxime si virgo esset sub custodia parentum, & tutorum, vt aliqui volunt, & presertim D. Thomas 2. 2. q. 64. art. 6. Angelus verb. stuprum, in princ. Syluester verb. luxuria, q. 1. Tabiena verb. stuprum, num. 1. verb. luxuriosus, q. 5. n. 6. Armilla verb. luxuria, n. 4. & verb. stuprum, n. 1. Graffius part. 1. lib. 2. cap. 79. n. 1. & Pedazza in sum. precept. 6. §. 2. cum aliis.

2. Sed, his non obstantibus, contrariam sententiam probabiliorem esse iudico, nempe, peccatum virginis, si sponte consentiat, siue sit, siue non sit sub cura tutorum, & parentum, non esse peccatum stupri, sed simplicis fornicationis; & hanc circumstantiam non esse in confessione aperiendam. Et ita docent Viri doctissimi, Lessius lib. 2. cap. 10. dub. 6. num. 5. Coninch de Sacrament. disp. 7. dub. 4. n. 19. Sanchez de matr. tom. 2. lib. 7. disp. 4. n. 5. Valquez Opus. de restit. cap. 3. §. 1. dub. 1. n. 6. & in p. 2. disp. 112. c. 1. num. 1. qui pro hac sententia citat Sotum in 4. dist. 18. q. 2. art. 4. & meritò defendit à calumnia, quam illi imponent omnes ferè Doctores. Idem etiam docet Megala in 1. p. lib. 5. c. 11. n. 10. opin. 4. Navarra de restit. lib. 2. c. 3. n. 419. & alij, quos citat Salas in p. 2. to. 2. tract. 3. disp. 1. 4. n. 5. & hanc sententiam probabilem vocat Tannerus in part. 2. disput. 4. quest. 8. num. 150.

3. Vnde ex hac doctrina inferunt, & rectè, supradicti Authores, quòd virgo, quæ morosè delectatur circa aliquem, non tenetur in confessione aperire circumstantiam virginitatis, & dicere se, cum esset virgo, delectationem morosam de iuvene, vel Religioso suscipisse; etiam si virgo se polluat cogitando super illos: quidquid in contrarium asserant Reginaldus var. resolut. cas. 18. numero 9 qui multos alios citat.

4. Secundò inferitur, iuveni, qui morosè delectatur de virgine, sine tamen voluntate inferendi ei violentiam, sufficere, si dicat in confessione, se delectationem habuisse circa feminam solutam. Idem dicendum est, si cum virgine copulam habuerit: nam, si sponte consentit, sufficit dicere, se toties copulam habuisse cum femina soluta. Et ratio supradictorum est; quia, vt notauimus, quando virgo sponte consentit, peccatum, seu stuprum illud non differt à simplici fornicatione. Et hæc opinio est probabilissima, & tuta in praxi. Notandum est etiam hic à fortiori cum Bonacina de matrim. q. 4. punct. 11. numero 9. non esse necessariò explicandam in confessione sodomiam commissam fuisse cum virgine: sed sufficere, si dicatur, commissam fuisse cum

femina: nam per hoc peccatum non violatur claustrum virginale.

5. Notandum est etiam, vt obseruat Sancius in suis practicis disputatiouibus, aliquos Viros doctos ex Societate Iesv censuisse, sat esse stuprantem feminam per vim fateri se commississe simplicem fornicationem per violentiam. Sic ille disp. 29. licet ipse hanc sententiam in n. 9. non admittat.

6. Et tandem notandum est, quòd, etiam stando in prima opinione, quam supra posuimus, quando virgo sola polluitur, non tenetur exprimere circumstantiam virginitatis, quia, licet per illam pollutionem perdatur virginitas, prout est virtus; non tamen prout dicit integritatem signaculi. Et ita docet Filliucius tom. 2. tract. 30. c. 3. n. 74. Vide Resol. 67. tract. 4. de Sac. in tertia huius Operis Part.

* Suprà in §. Vide, huius Ref.

Quæ hic est in 12 Re. 65.

RESOL. XCIV.

An raptus sit circumstantia necessariò consuetudina, si virgo sponte consentit.

Et quid, si parentes actualiter repugnent; quia tunc sit eis manifesta vis, an tunc erit talis circumstantia in confessione aperienda; secus autem minime?

Et docetur, quod quando virgo sponte consentit, stuprum, & raptus non differt à simplici fornicatione, & sic sufficit, vt in confessione quis dicat, fornicatus sum semel.

Nec tenetur corruptor ad aliquam restitutionem faciendam virgini, vel parentibus, quia volenti, & consentienti non fit iniuria, & virgines sunt dominae sui corporis, non autem parentes, aut tutores. Ex part. 1. tr. 7. Ref. 37.

§. 1. Negatiue respondeo: quando virgo consentit in raptu, quamuis parentes dissentiant, & tutores, ac ij, qui loco parentum se habent, solum erit fornicatio, vel furtum simplex; & non erit necessariò explicanda ratio virginitatis, nec iniuria facta parentibus, si tamen raptum nesciant: nam si parentes actualiter repugnent, quia tunc fit eis manifesta vis, & iniuria, erit talis circumstantia in confessione aperienda: secus autem minime, vt supra diximus de stupro, cum Lessius lib. 2. c. 10. dub. 1. Sanchez de matr. tom. 2. lib. 7. disp. 4. n. 5. & alij. Licet contrarium docuerit Caietanus 2. 2. q. 154. art. 6. ad 1. dub. Corduba in lib. 1. q. 13. Bart. Ledelma de Penit. dub. 10. n. 1. Vega in sum. tom. 1. c. 5. cas. 25. & alij.

Sup. hoc infra in Ref. 165 §. In Ref. 37. & in §. not. primæ post seq. huius Ref.

Suprà in Ref. præterita, & in alia Ref. & §. eius primæ annot.

2. Sed tu tene nostram sententiam. Vnde non tenentur, nec debent Confessarij dictas puellas stupratas, vel raptas, interrogare, an virgines essent: nec corruptores tenentur dictam circumstantiam stupri, vel raptus explicare, nisi cum violenter, ac repugnantem virginem deflorant, vel rapiunt; quia in tali casu solum datur ratio veri stupri, & raptus; non autem, quando virgo sponte, ac liberè consentit: nam in isto vltimo casu, quando virgo sponte consentit, stuprum, & raptus non differt à simplici fornicatione, & sic sufficit, vt in confessione quis dicat: Fornicatus sum semel. * Nec tenetur corruptor ad aliquam restitutionem faciendam virgini, vel parentibus, seu illius tutoribus: quia volenti, & consentienti nulla fit iniuria: & virgines sunt dominae sui corporis, non autem parentes, aut tutores. Et ita docet Navarra de restit. lib. 2. c. 3. num. 423. Sotus de inst. lib. 4. q. 7. art. 1. ad 2. Suarez in 3. p. tom. 4. disp. 22. sect. 4. Graffius lib. 2. decis. an. cap. 79. num. 13. & alij. Plura super hac materia reperies in tractatu 4. de Sacram. Resol. 67. * in tertia huius Operis parte.

* Sup. hac restitutionse in Ref. seq. §. Sed te. ante medium, à vers. Conf. matur. & in alio vers. eius annot.

* Quæ hic est infra Ref. 165. §. In Ref. 34.